

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Liber sextus Decretalium

Bonifatius <VIII., Papst>

[Basel], 10. Dez. 1477

De pactis

[urn:nbn:de:bsz:31-321569](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-321569)

Ceteri inferiores epis. quibuslibet ut s. elec. qz
Officio a beneficio. dic. sepe. n. sic i. casu. s. elec. cupi
entes. s. ceter. q. c. si compromissari. in fi. q. r. o. quia b
ab officio suspensus est. ibi non. ut dixi in predicta dec.
quia sepe. facta igitur restitutio n. erit necessaria
Quovis aliqua absolutio. ut no. jo. lxxj. dis. si qui

et. vi. q. vij. si quis
diceps. et. b. s. ma
tri. contract. tra i/
terdic. ec. de mulie.
Restitutio. et
sic non sufficit cautio
iam enim b. fuisset ex
pressum. sic. s. v. s. v. s.
ris. c. ij. ad b. s. dec.
ad audientiam. q. s. j.
s. s. signi. ex pte. j.
de sen. ex. venerabi.
libus. s. sane. et fas
cit. s. de re iudi. cuz
aliquib. ff. s. pig.
act. l. non est.

Porro. sumptus
fuit b. de eo qd no.
host. de. s. sig. c. pe
Supradicta. s. di/
missa tpe. mortis et
obuementia tempo
re vacationis.

Debitis. ad que
emanet ecclesia ob
ligata et successor si
cut heres filius ad
pena. ut. s. de solu.
c. i. sic etiam dic. lex
q. si mulier dedit bo
na sua in totum de
disse. vide. q. super
est deducto. ete. alie
no. ff. s. iur. do. l. mu
lier et bene debent p
us ipsius eccle. debi
ta solui. quia agris
ei. s. ficientib. alios
irrigare n. debet. c.
de serui. preses.

Onerib. fabri
ce hospitalitatis receptionis legatorum et nuncioz se.
ap. q. reliquis si. xij. q. i. c. i. de preben. de monachis de
prescrip. accedentes. de cens. cum instantia

Edidim. s. de elect. quia sepe
Singulares personas. ipsaz. eccle. haz. de quibus
loquitur ipsa dec. e. quia sepe. ut ibi dixi
Vacantiu. pncipali plato. derogari. So. in eo q
Derogari. s. in q. poterat. hic reseruant. osuetu/
dines. p. uilegia. q. statuta. ibi vero reprobant. q. ex hoc
credidisset forte aliquis derogatum fuisse.

Episcopali capitulum vel is ad que administrato
ptinet vacante se. eos absoluet. q. s. absolue. possit
ep. si viueret. nisi a se. ap. id fuerit interdictum. edita fu
it ad declarationez. eoz. q. no. s. e. his. q. q. reprobat. q. s.
tenebat. g. s. ne. se. va. illa. mis. vel. scismaticis. cap. 9

Vacante. id. e. si ep. a paga. esset. ut. s. de. sup. ne. pre
la. si. ep. s. puta. visita. to. dat. a. pap. s. e. li. s. elec.
Is. ad. que. is. cui. vel. ab. archiepo. in. casu. s. e. li.
de. sup. ne. pla. c. vi. vel. electus. ad. hoc. per. capitulum.

et beneficio tandem eoislo
nouerint se suspensos quo
usq. restitutione fecerint
de predictis. Porro ubi
ex privilegio vel osuetudie
seu alia de can. ronabili sibi
aliquis pdictorum asserit
boa copete supdicta hoc
de ill' bonis solu debz itel
ligi que solutis debitis si
q. sint. et. s. his. q. fuerint ne
cessaria pro seruitoribus
et ministris ac incumben
tib. oneribus vsq. ad no.
uos reddit. supportandis
congrue reseruat. ex ip.
his repta fuerint superesse
Sane ostionem qua su
peri. spealiter edidimus
otra capitula collegia et
ouent. seu singulares per
sonas bona cathedraliuz
vel regularium aut colle
giataruz. eccliaz. vacantiu
occupates p. ostoez. pntez
qua indignitatib. psona
tib. poratib. et ecclesijs

Jurisdictio. circa tpalia et spalia. ut saltē circa spia
ritualia. ut. s. de temp. or. cum nullus. e. li. jo. an.
Tunc tps. vacante sede. absoluit epus. si ab/
Juris a qlibz iur. excōicatōes. soluto n. sit sumo pō
tifici reseruat. s. de sen. ex. nup. q. dixi. s. de elec. sciāt. cū
Dominis. puta. ipsius ep. mortui. vel sui vica. l. si
rij. vel delegati. q. s.
dic. ut. s. de offi. des.
le. prudētiam. ut. m.
ferioris prelati. q. s.
dic. ut. s. de offi. or.
cum ab ecclesiarum.
t. Impiri. b. tene
bant. hug. vine. b.
et hosti. s. g. off. s.
p. c. xj. q. ij. si epus
ante damnati. vbi di
cebatur. q. mōtuo. e.
piscopo. successor. s.
bebat. excōicatū. p. p.
decessore. absolueret
vnde dicebat. q. ca/
pitulū. id. n. poterat
s. falluz. est. ut. s. vi/
des. ad. hoc. de. heres
ti. ad. atolendā. s. e.
cum. olim. s. e. li. de
sup. ne. prela. c. pe.
et. vi. et. s. insti. c. ij.
cum. si. ad. it. lud. c. ij.
epus. dic. q. ibi. s. q.
successor. poterit. il
lum. absolue. s. n. s.
ibi. q. ep. s. solum. b. fa
cere. debeat. et. pōt
etiā. dici. capitulū. v.
visitator. successor.
cum. in. iurisdictio.
succedat. ut. per. iura
superi. allegata. p.
batur.

alijs locū h're censem. no
lumus in aliquo derogari
Disfaci. vij. De
maioritate et obediencia.

Episcopali sede va
cante pot. capitulum
seu ad quez
epalis iurisdictio tūc tem
poris noscitur ptinere his q
bus posset epus si viueret
ab excōicationis snia siue
iuris siue hominis fuerit ab/
solutionis beneficiuz. impti
ri nisi ei fuerit a sede apo
stolica specialiter interdi
cta potestas. **D**isfaci

Dis. vij. De
Actū cū pactis.
rectore prochia
ee. factum a vob. ne aliqz
vl. certos ipi. ee. prochia
nos recipiatis ad ecclesia
sticaz. sepulturaz. omnino
seruare debetis quāq. se
pultura libera sit monaste
rio vestro ab ap. se. indul
ta. et illi ap. vos elegerint

rij. vel delegati. q. s.
dic. ut. s. de offi. des.
le. prudētiam. ut. m.
ferioris prelati. q. s.
dic. ut. s. de offi. or.
cum ab ecclesiarum.
t. Impiri. b. tene
bant. hug. vine. b.
et hosti. s. g. off. s.
p. c. xj. q. ij. si epus
ante damnati. vbi di
cebatur. q. mōtuo. e.
piscopo. successor. s.
bebat. excōicatū. p. p.
decessore. absolueret
vnde dicebat. q. ca/
pitulū. id. n. poterat
s. falluz. est. ut. s. vi/
des. ad. hoc. de. heres
ti. ad. atolendā. s. e.
cum. olim. s. e. li. de
sup. ne. prela. c. pe.
et. vi. et. s. insti. c. ij.
cum. si. ad. it. lud. c. ij.
epus. dic. q. ibi. s. q.
successor. poterit. il
lum. absolue. s. n. s.
ibi. q. ep. s. solum. b. fa
cere. debeat. et. pōt
etiā. dici. capitulū. v.
visitator. successor.
cum. in. iurisdictio.
succedat. ut. per. iura
superi. allegata. p.
batur.
u. **E**i. cap. vel
iurisdictio. episco
palem habenti.

Se. ap. non cre
do inferiorem b. pos
se. et. facit. quod. dixi. s. de. sup. ne. prela. c. vi. et. in. aut. b.
defen. cui. s. interim. col. ij. et. dixi. s. ti. proxi. c. i.

Dactuz. m. d. chi. hntes. libera. a. se. ap. sepulturam
paciscant. de. non. recipiendis. aliquib. vel. certis
prochijs. ecclie. alicuius. compellent. pactum. ser
uare. nec. illos. sepelire. poterūt. licet. apud. eos. elegerint
sepeliri. cū. p. pactū. p. uilegio. renunciauerunt. Emanauit
ad. declarationem. eoz. q. no. j. mo. q. hosti. de. sepul. c. i.
Pactum. qd. sit. pactuz. habes. s. de. s. sig. pactum.
Certos. puta. masculos. vel. tales. de. tali. domo.
Libera. b. inducebat. dubitationē. ex. q. enim. habebāt
liberam. videbat. q. omnes. sepeliri. possent. non. obstante
pacto. s. non. est. vez. sicut. et. ille. qui. liberam. habet. non
donat. ut. s. de. off. vica. c. vi. et. de. elec. is. cui. cum. si. et.
c. de. inoffi. tel. si. quanto. in. p. n. et. est. ratio. hui. c. q. p.
pactum. p. uilegio. renunciauerunt. ut. sequitur
Elegerint. quod. poterant. etiam. si. minus. religiosus
esset. locus. electus. q. dimissus. ut. s. de. sepul. c. ij. in. fi. sed
ex. virtute. pacti. bulus. modi. electo. predicta. caret. effectus

in his similibus... ra proebialia put multa p te potes
a. Aliis. et ius exempla vide successor licet ipse p/
b. Antecessoribus ad q teneat decessor. ad hoc de loz
c. Licita alias no valer a fac. s. d. pac. c. vl. luc. c. j.
d. Honesta. scz et possibilia. qz nullus ad impossibile ob
ligari possit. s. e. c. vl. et j. de reg. iur. nemo potest.

Minores. de eis
dirit. qz de ipforuz
exceptione costabat
vl quia dicebantur
p. i. i. legiati q nulla
ipoz pactio vel ob
ligatio teneret fas
ta sine licentia doz
mini pape

Non idiscrete
te laye p
procurato esse ad a
gendum a defende
dum in causis spua
libus pcut. p. l. i.
otest. p. dare alium
pcut. ante non nisi
fuerit datus in rem
sua vl a dno habue
rit mandatū de sub
stituendo etiam non
certam psonaz. pro
curator ad negocia
aliuz pcuratorē da
re potest libere quicūqz.

assensum **G**onifa. viij.
De procuratoribus

Non idiscrete iu
dex celerit egis
se pcuratorē lay
cum ad agendū vel defē
dendū in causis spūalibus
admittendo cū regularitē
qui non phibet expresse
ad exercend pcuratoris
officiū ydoneus debeat re
putari **L**icet aut a pcur
atore post lites de. ab eo
possit cū dñs sit litis esse

re potest libere quicūqz. s. iuste. et j. de iur. cal. c. vl.
f. Indiscrete. si. s. e. no in sum habeat ordmez nec

Laycus. intelligo q nul
sit alias ecclesiastica psona
p. q. i. duo. bus o. tra. s. de iud. c. ij. So. ibi loquitur
b. spūalis. s. laicus q tractant causas spūales suo no
mine quasi ius in eis habentes. a sic non ē o. tra. no. tamē
b. s. de excep. apostolice. q quis nō p. agē pro se vel
alio p eo qd possidere non p. s. m. actib. spūalib. tunc
possz locū hē. in iudicialib. aut sup spūalib. locum nō
habz. vt hic vides. a sup hoc vide q no. hosti. in sūma
huius ti. s. qui dari. h. vl. et guil. m. spe. e. ti. s. i. h. Itē
q est laycus. et quod no. s. de iudico. c. vno.

Reputari. ff. de pcut. l. mut. s. i. et ibi de b. et insti.
per quas p. no. ac. pos. s. vl. et simile in teste. ff. s. testi.
l. i. et in o. tra. bendo m. m. o. m. o. xxx. q. nij. qui spūalib.
s. de spon. cū apud cū g. nō repiam. hunc expresse phi
bitum g. erit admittendus. et ideo dixit expresse. qz ta
cite videbat phibitū s. m. euz modū quez. s. dixi. s. m. b.
k. **A**beo. scz pcuratore si g. dñs o. testat. litem dat. p
curatorem postmodum ad lites iste sic datus non substi
tuit vt hic p. bat. licz videatur ar. o. tra. C. e. ti. nichil ar
bitramur interesse. sed ibi loquitur de facultate dādi nō
de facultate substituendi. vt ibi no. Et no. approbatā pu
to. opi. jo. quā ibi no. accur. s. q. pcurator post lites da
tus non substituit. et guil. m. spe. huius ti. s. i. h. quid si
procurator intercesserit. accur. dicebat q forte id vito
bigz dici poterat. per. i. C. de consor. l. ij.

Litis. et exponunt legiste id est instātie. vt. C. s. ius.
aperandū. s. m. nos non perit instancia. vnde itelligim.
prie. s. de iudi. c. pe. a sic videtur snia in eum formāda
non in dominum. de quo dic. vt. s. de elec. quere. lā.
m. **P**rocurator. vt. C. e. l. nulla. et. l. pe. et. l. neg. i. fi.
et. ff. e. in cause. et. ff. de ap. l. ab executor. s. fi. a. ff. de
toli. excep. si pcurator agit. s. i. et b. vez. intelligo vbi
fuerit simpliciter o. testat. vl. non expresse phibit. alias
si o. testat. fuerit vsqz ad lic. o. test. a expresse phibit.

ne ultra pcederet secus. de quo dic. vt no. j. nno. a host.
s. e. petitio. p. ficiat. igit dñs p se vel p aliu lites cepra
Et admittat hui. dixit dñs Azo. q. delegatus ab alio p
a p. i. cepe post lit. o. test. delegare potest qd s. m. nos vi
detur non vez. vt. s. de ap. cu. causaz. et d. b. s. de re iu
di. cū bertold. nec ē faciēda o. patio. qz etiā p. l. i. cō.

Datus dari alius pcurator
antea tamen non potest
nisi in rem suam sit datus
vel a domino substituen
di alium etiam certa non
expressa persona sibi fue
rit concessa potestas.

Procurator vero da
tus ad negocia potest li
bere quando eunqz alium
deputare **I**dem

Quamuis procura
tor possit ante litē
contestataz etiam sine cā

ordinarius reuocat
delegatū suuz. ff. s.
iudi. l. iudicuz. s. p
curator non nisi cau
sa cognita vt j. c. c.
pr. a rōnem quere
ff. e. ti. post litem.

Antea lites o.
o. p. i. scz dari
alius pcurator vt
ff. e. l. q. quis.

In rem suaz. vt
si titulo donationis
cesse sūt actiones mi
hi. et datus sum. p.
cut. ad eas intendē
das. iste est cas. C.
de dona. l. illā sub
tilem.

Substituēdi tūc
enim substitutus vi
deē vel datus ab ip
so dño ad b. ff. qd
cuiusqz vniuersitatē

Inter eoz. s. si decuriones. a per b. et alia quedaz iura
solui qōnez. de delegato ab alio p. a p. i. cepe q. h. z. specia
le mandatū subdelegandi. s. q. subdelegare possit ad id
s. de offi. dele. is cui. vbi de hoc. et. c. vl. s. vices.

Certa psona m. o. trariū videbat. qz pcurator dz eē
cert. ff. e. ti. l. ij. sic et arbiter. ff. de ar. Itē si vn. s. si
in duos. et. s. de ar. innotuit. sic et tutor. ff. de testa. tu
tutor incertus. et. l. duo sūt tici. et b. p. p. d. i. iura tene
bat vbertus de bobio. vt no. guil. in spe. ti. i. i. i. nūc. h.
qd si in delegatione. a accur. videē id tenē. ff. e. l. i. i. i. i.
glo. s. illa glo. et. l. ij. e. ti. possent intelligi de pcurato
te incerto. s. m. moduz illi. l. duo sūt tici. ff. de testa. tu
qz plures sūt tici. et fecit ticiū pcuratorē et nō appare
t. q. senferit. et ad vnū etiāz negociū dari p. ff. e. l. i.
f. **N**egocia. ff. s. nego. gest. l. ij. s. nego. cū. ad idem
ff. de rap. l. ij. s. q. ait pcurator. et sic no. vnā d. r. az
t. **D**eputare. ff. man. si. int. pcuratorem ad negocia
et ad iudicia. aliā vide bis. j. e. q. generalit. in fi. terciā. s.
de h. p. ex. pte. decami. ff. man. si. mandassem. et q. b. d. i. c. i.
die vez. nisi in casu. j. e. c. vl. s. i. e. o. test. etiā sine causa

Quamuis pcurator ante
reuocari pot post lit. o.
nō sine rōnabili causa. dñs tū bñ p. adesse cause cū
ipso procurator. e. maxime si de collusione timeat.

Contestatā. vt insti. man. s. penul. ff. man. si veronō
remunerandi. s. si mandauero. C. man. si pater. ff. s. pro
cut. ante litē. s. s. elec. in causis. s. e. ex infinnatione. et ē
iste casus q. penitere licet. qd dic. vt dixi. j. de reg. iur. q.
semel. que ē o. tra. quid in hoc casu reuocatio puenire

Reuocari. s. nū. debeat ad iudicem vel aduersariuz
dic. vt. s. e. mādato. et vidz. q. nō. ar. a o. trario illi. d. e.
a. b. i. b. i. tenēt. tan. et goff. b. a. j. nno. ibi tenēt o. trariuz. et
subaudiūt maxime. a eoz. rōnes ibi vide. a guil. in spe.
e. ti. s. i. h. Itē q. mandatū. hosti. no. e. ti. auditis. q. re
uocatio tenz indistincte q. ad p. iudiciū reuocātis. si que
ratur de p. iudicio aduersarij si fit añ lit. o. testat. et iudex
vel aduersarius certificatus fuit vel certificari potest de